

Forslag til nye retningslinjer for vandfordeling i Kildeskovshallen

Dette dokument præsenterer et forslag til nye og moderniserede retningslinjer for fordeling af vand- og banetid i Kildeskovshallen. Forslaget bygger på en opdateret forståelse af Folkeoplysningsloven, Gentofte Kommunes Idræts- og Bevægelsespolitik 2017–2029, hensynet til børns og unges trivsel samt det driftsøkonomiske potentiale ved at optimere udnyttelsen af anlæggets faciliteter.

1. Baggrund og behov for modernisering

Siden 2002 har Gentofte Kommune fordelt svømmetiden i Kildeskovshallen ud fra "Overordnede principper for fordeling af tid i svømmehallen", vedtaget af Haludvalget den 22. januar 2002 [1]. Disse principper var formuleret i forbindelse med en udvidelse af svømmehallen og havde primært til formål at sikre "bedre og mere svømmetid for offentligheden" samt at tilgodese svømmeundervisning for skoler og klubber.

I de over 23 år, der er gået siden vedtagelsen, har den administrative fortolkning af disse principper udviklet sig i en retning, der ikke var tilsigtet i den oprindelige beslutning. Kildeskovshallens ledelse har praktiseret en regel om, at alle bassiner altid skal have minimum 2 baner åbne for offentlig svømning i hele anlæggets åbningstid. Denne fortolkning har medført en række utilsigtede og problematiske konsekvenser.

Begrænsning af foreningslivets udviklingsmuligheder: Foreningerne mangler sammenhængende, uforstyrret vandtid i "prime time" (eftermiddags- og aften timerne) til at udvikle deres tilbud og gennemføre planlagt træning. I dag er der på grund af banebegrænsningen for mange svømmere på få baner. Foreningerne ønsker at tage et større medansvar for folkesundheden ved at udvikle nye, specialiserede svømmetilbud – herunder parasvømning for borgere med handicap, babysvømning og seniorsvømning for aldersgruppen 60+.

Et andet centralt tilbud, som der i dag mangler vandtid til, er et fleksibelt ungdomstilbud. Målet er at fastholde unge i foreningslivet gennem et tilbud, hvor de ikke nødvendigvis behøver at møde op hver gang, men hvor alle har mulighed for at være med, hvor det er sjovt at komme, og hvor de sociale fællesskaber tæller mest. Disse muligheder eksisterer simpelthen ikke i dag, fordi der ikke er vandtid nok til at oprette holdene. Dette strider direkte imod intentionerne i Gentofte Kommunes Idræts- og Bevægelsespolitik om at understøtte "stærke og kompetente idrætsforeninger i udvikling" og fastholde unge i idrætten [3].

Suboptimal udnyttelse og forfald af faciliteter: Den bevægelige bro i 50m bassinet, som kan opdele bassinet i et 25m og et 23m bassin og dermed fordoble den effektive vandkapacitet, har aldrig været benyttet i praksis. Årsagen er, at kravet om offentlige baner i 50m bassinet forhindrer en fuld opdeling til foreningsbrug. Fordi broen ikke er blevet benyttet og serviceret jævnlige, er der løbende påløbet unødvendige vedligeholdelsesomkostninger. Som en direkte konsekvens af den manglende brug og

vedligeholdelse er broen senest gået i stykker og er i dag helt ubrugelig. En betydelig investering i anlægget er dermed reelt spildt, og faciliteten forfalder.

Dobbeltbemanding og unødige driftsomkostninger: Den nuværende praksis medfører, at kommunen er forpligtet til at have kommunale livreddere til at overvåge samtlige bassiner i hele åbningstiden – også i de tidsrum, hvor foreningerne er til stede med egne trænere, der alle er i besiddelse af gyldigt livredderbevis [2]. Der er tale om en reel dobbeltbemanding, som belaster kommunens driftsbudget uden at tilføre ekstra sikkerhed.

2. Juridisk og politisk ramme

2.1 Folkeoplysningsloven

Folkeoplysningsloven (LBK nr. 1115 af 31/08/2018) udgør det centrale juridiske grundlag for kommunernes forpligtelse over for det frivillige foreningsliv. Loven forpligter kommunalbestyrelsen til at stille egnede, ledige lokaler – herunder idrætshaller og svømmehaller – vederlagsfrit til rådighed for den frie folkeoplysende virksomhed [4].

Af særlig relevans er § 21, stk. 3, som fastslår, at kommunalbestyrelsen ved anvisning af lokaler og udendørsanlæg normalt skal prioritere i følgende rækkefølge:

- 1 Aktiviteter for børn og unge.
- 2 Folkeoplysende voksenundervisning, herunder aktiviteter i tilknytning hertil.
- 3 Aktiviteter for voksne.

Svømmeklubber og idrætsforeninger, der tilbyder aktiviteter for børn og unge under 25 år, er dermed lovgivningsmæssigt prioriteret over offentlig fritidssvømning, som primært henvender sig til voksne. Den nuværende praksis, hvor offentlig svømning konsekvent prioriteres over foreningernes behov for sammenhængende faciliteter i netop de eftermiddags- og aften timer, der er mest attraktive for børn og unge, er ikke i overensstemmelse med lovens prioriteringsrækkefølge.

Endvidere understreger § 33, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at der ydes tilskud og anvises lokaler "efter objektive kriterier, der giver lige tilskudsvilkår og vilkår for anvisning af lokaler til virksomhed med samme funktion og indhold", og at "der skal dog tages særlige hensyn til aktiviteter for børn og unge og til undervisning m.v. for voksne med særlige behov i relation til undervisningens tilrettelæggelse" [4]. Dette understøtter yderligere behovet for at give plads til både børn, unge og parasvømning i foreningsregi.

2.2 Gentofte Kommunes Idræts- og Bevægelsespolitik 2017–2029

Gentofte Kommunes egen idrætspolitik fremhæver eksplicit, at "foreningsidræt er fundamentet for folkeoplysning og et fællesskab for kulturelle, sociale og demokratiske værdier" [3]. Politikken opstiller en vision om at "nytænke og udnytte faciliteter, klubhuse og byens rum optimalt" og at "etablere strukturer, der understøtter iværksætteri, de demokratiske processer og de gode ideer" i foreningsregi.

En modernisering af vandfordelingen i Kildeskovshallen vil direkte understøtte disse politiske målsætninger ved at give foreningerne de rammer, de behøver for at udvikle sig og tiltrække nye medlemmer.

2.3 Civilsamfundets rolle i folkesundheden og unges trivsel

Idrætsforeningerne udgør en uundværlig del af det civile samfund og spiller en afgørende rolle for børns og unges trivsel, folkesundhed og sociale dannelse. Forskning viser konsekvent, at deltagelse i organiseret idræt i foreningsregi fremmer ikke blot fysisk sundhed, men også mental trivsel, sociale kompetencer og demokratisk forståelse. Gentofte Kommune er allerede anerkendt for at have en af landets højeste andele af fysisk aktive borgere [3], og foreningslivet er en central årsag hertil.

Ved at tildele foreningerne bedre og mere sammenhængende faciliteter investerer kommunen direkte i fremtidens folkesundhed og understøtter civilsamfundets evne til at løfte en del af de opgaver, som ellers ville falde kommunen til last.

3. Forslag til nye retningslinjer for vandfordeling

For at imødekomme både offentlighedens behov for adgang til svømmefaciliteter og foreningernes behov for sammenhængende vandtid foreslås følgende nye retningslinjer for vandfordelingen i Kildeskovshallen. Modellen bygger på et princip om zonedeling, hvor specifikke bassiner forbeholdes enten foreninger eller offentlighed i klart afgrænsede tidsrum.

Princip 1: Zonedeling frem for minimumsregler

Den nuværende model med et krav om minimum 2 offentlige baner i alle bassiner på alle tidspunkter erstattes af en zonemodell. I zonemodellen er det et helt bassin – ikke et antal baner – der enten er foreningsvand eller offentligt vand i et givet tidsrum. Denne tilgang giver foreningerne ro til at planlægge sammenhængende træning og muliggør brugen af den bevægelige bro i 50m bassinet.

Sammenligning med nabokommuner: Det er en udbredt praksis i flere af Gentoftes nabokommuner at lukke specifikke bassiner tidligt for offentligheden, eller at reservere dele af bassinerne til foreningsbrug i de timer, hvor foreningerne har størst behov. For eksempel:

- **Lyngby-Taarbæk Kommune:** I Lyngby Svømmehal lukker 50m bassinet tidligt (allerede kl. 18.00 om mandagen) for offentligheden [6].
- **Gladsaxe Kommune:** Gladsaxe Svømmehals normale åbningstider viser faste, tidlige lukketider (kl. 16.00) tirsdag, torsdag og fredag [7].
- **Frederiksberg Kommune:** Frederiksberg Svømmehal reserverer dele af 25m bassinet til foreninger og skoler i faste tidsrum [8].

Gentofte Kommune vil med zonemodellen tilpasse sig en moderne standard, der giver bedre vilkår for foreningslivet, ligesom det ses i de omkringliggende kommuner.

Princip 2: Dedikeret foreningstid og udvidede muligheder – Ugentlig zonemodel

Nedenstående tabel og beskrivelse viser en optimeret fordeling af vandtid, som skaber en sammenhængende rytme for alle brugere inden for hallens nuværende åbningstider:

- **Hverdage – tidlig morgen (kl. 06.00/06.30–07.30):** Morgentimerne ønskes prioriteret til unge mennesker under uddannelse samt offentlige gæster, der skal passe deres arbejde.
- **Hverdage (mandag, onsdag):** Offentlig adgang prioriteres i dagtimerne. Fra kl. 15.30 til hallen lukker (kl. 22.00) er 50m- og 25m-bassinerne primært forbeholdt foreningsvand, hvor børn og unge har absolut fortrinsret. Der tilstræbes dog at bevare minimum to baner i 50m-bassinet og 25m bassinet til offentligheden. Børnebassinet er 100% foreningsvand fra kl. 15.30 og indtil det lukker kl. 20.00.
- **Hverdage (tirsdag, torsdag):** Bassinerne lukker tidligt for offentligheden (fra kl. 15.30 i alle bassiner). Herefter er der udelukkende foreningsvand indtil hallens lukketid kl. 20.00.
- **Fredag:** 50m-bassinet lukkes for offentligheden fra kl. 15.30 for at give plads til ungdoms- og konkurrencehold frem til hallens lukketid kl. 18.00. 25m-bassinet, spring- og børnebassin holdes åbent for offentligheden indtil lukketid kl. 18.00.
- **Weekend (lørdag og søndag):** Foreningsvand prioriteres i 50m-bassinet om morgenen kl. 08.00-10.00. Offentligt vand prioriteres i 25m bassinet kl. 09.00-12.00. Resten af dagen er bassinerne tilgængelige for offentligheden indtil lukketid kl. 15.30.

Tidsrum	50m bassinet	25m bassinet / Spring	Børnebassin / Baby
Alle hverdage kl. 06.00/06.30–07.30	Foreningsvand (dog 2 off. baner)	Offentlig svømning	Offentlig
Alle hverdage kl. 07.30–15.30	Offentlig / Skole / Foreninger	Offentlig / Skole / Foreninger	Offentlig / Institutioner
Man, Ons kl. 15.30–22.00	Foreningsvand (dog 2 off. baner)	Foreningsvand (dog 2 off. baner)	Foreningsvand (100% til kl. 20.00)
Tirs, Tors kl. 15.30–20.00	Foreningsvand (100%)	Foreningsvand (100%)	Foreningsvand (100%)
Fredag kl. 15.30–18.00	Foreningsvand (100%)	Offentlig svømning (100%)	Offentlig svømning (100%)
Weekend kl. 08.00–10.00	Foreningsvand (100%)	Offentlig svømning (100%)	Offentlig
Weekend kl. 10.00–15.30	Delt (efter behov)	Delt (2 foreningsbaner)	Offentlig

Tabel 1: Foreslået ugentlig vandfordeling i Kildeskovshallen inden for de officielle åbningstider som vi kender dem i dag.

Princip 3: Foreningsansvar for badeopsyn i foreningstiden

I de tidsrum, hvor et bassin er 100% forbeholdt foreningsbrug, overgår det fulde ansvar for badeopsyn til foreningerne. Dette er i overensstemmelse med praksis i f.eks. Københavns Kommune, hvor det eksplicit fremgår, at aktiviteter i svømmehallerne i klub- og foreningstid sker på foreningens eget ansvar, og at den ansvarlige skal medbringe et gyldigt livredderbevis [2].

Foreningerne forpligter sig til at stille med mindst én godkendt livredder pr. bassin, som de benytter, i overensstemmelse med SvømDanmarks sikkerhedsanbefalinger. Kommunen kan stille krav om, at foreningernes livreddere er certificerede og har bestået bassinlivredderprøven. Kommunen fører tilsyn med, at disse krav overholdes, men behøver ikke at stille med egne livreddere i de pågældende bassiner i foreningstiden.

Princip 4: Reparation og fremtidig fleksibel brug af broen i 50m bassinet

Som nævnt har den manglende brug af den bevægelige bro i 50m bassinet resulteret i, at den i dag er defekt og ubrugelig. En central del af den kommende renovering er at få repareret broen, og udføre en funktionsopdelte bro med 2 eller 4 langbaner, så den oprindelige investering kan komme til sin ret. Med den nye zonemodell er der intet til hinder for en langt større fleksibilitet, og at broen efter reparation kan benyttes af foreningerne i foreningstiden.

Det er vigtigt, at foreningerne selv kan betjene broen. Foreningerne kan herefter opdele 50m bassinet i et 25m og et 23m bassin, hvilket reelt giver to separate bassiner til rådighed for foreningerne i stedet for ét. Dette øger den samlede vandkapacitet markant og giver mulighed for at tilbyde træning til endnu flere hold og aldersgrupper.

4. Driftsøkonomisk analyse og effektiviseringspotentialer

Den foreslåede zonemodell rummer et driftsøkonomisk effektiviseringspotentialer for Gentofte Kommune. Beparelserne kan hentes på to primære områder: Reduktion i kommunal livredderbemanding i de dedikerede foreningstider samt optimering af billetsalget via digitale adgangsløsninger.

4.1 Effektivisering på billetkontor via digitale adgangsløsninger

En oplagt driftsoptimering er at modernisere adgangsforholdene til Kildeskovshallen. I dag er billetkontoret bemanded i hele den offentlige åbningstid, også i perioder med lav offentlig efterspørgsel (op til 10 timer dagligt på hverdage). Ved at opstille moderne, digitale adgangsløsninger (f.eks. selvbetjeningsautomater, app-betaling og adgangsmøller med strekcode/QR-læser) kan behovet for fysisk bemanding i billetkontoret reduceres.

Hvis bemandingen i billetkontoret reduceres til f.eks. kun 4 timer dagligt (i de travleste perioder eller formiddage for ældre borgere), vil det frigøre lønkroner.

- **Estimeret besparelse:** Billetkontoret har i gennemsnit åbent ca. 9,3 timer dagligt. Ved at reducere bemandingen til 4 timer dagligt, spares der i gennemsnit 5,3 timer pr.

dag. Over 300 dage svarer dette til 1.590 timer. Med en anslået timepris på 250 kr. giver dette en årlig besparelse på ca. **397.500 kr.**

4.2 Besparelse på livredderbemanding i foreningstiden

Kernen i denne besparelse er, at kommunen ikke behøver at stille med kommunale livreddere i de bassiner, der er 100% forbeholdt foreningerne, da foreningerne selv stiller med certificerede livreddere.

Forudsætninger for beregningen:

- Timepris, kommunal livredder: 250 kr./time (Estimat inkl. pension, feriepenge og sociale bidrag, baseret på FOA overenskomst for badepersonale [5])
- Aktive uger pr. år: 40 uger (Indendørs sæson ekskl. sommerferie og helligdage)
- Sparede livreddere: 1-4 afhængigt af antal bassiner og tidsrum for lukning af offentlig adgang.

Frigjorte timer pr. uge (Baseret på en model inden for nuværende åbningstider):

- **Tirsdag og Torsdag (kl. 15.30–20.00):** Hele anlægget lukket for offentligheden. 4,5 timer × 2 dage = 9 timer pr. uge. Her spares anslået 4 livreddere.
- **Mandag og Onsdag (kl. 15.30–20.00):** Børnebassinet lukket for offentligheden. 4,5 timer × 2 dage = 9 timer pr. uge. Her spares anslået 1 livredder.
- **Fredag (kl. 15.30–18.00):** 50m bassinet lukket for offentligheden. 2,5 timer pr. uge. Her spares anslået 2 livreddere.
- **Weekend (kl. 08.00–10.00):** 50m bassinet lukket for offentligheden. 2 timer × 2 dage = 4 timer pr. uge. Her spares anslået 2 livreddere.

Samlet beregning af besparelspotentiale (Livreddere):

Tidsrum	Frigjorte timer/uge	Sparede livreddere	Timepris	Uger	Årlig besparelse
Tirs & Tors aften (Hele anlægget)	9 timer	4	250 kr.	40	360.000 kr.
Man & Ons aften (Kun børnebassin)	9 timer	1	250 kr.	40	90.000 kr.
Fredag e.m. (Kun 50m bassin)	2,5 timer	2	250 kr.	40	50.000 kr.
Weekend morgen (Kun 50m bassin)	4 timer	2	250 kr.	40	80.000 kr.
I alt	24,5 timer/uge	-	-	-	580.000 kr.

Tabel 2: Estimeret årligt effektiviseringspotentiale ved omlægning af vandfordeling (livreddere).

Samlet driftsøkonomisk potentiale: Kombineres besparelsen fra livredderbemandingen (580.000 kr.) med besparelsen fra det delvist ubemandede billetkontor (ca. 397.500 kr.), står Gentofte Kommune med et samlet årligt driftsbesparelsespotentiale på ca. **978.000 kr.** Disse midler kan med fordel geninvesteres i vedligeholdelse af anlægget, øgede bevægelsestilbud til borgerne, eller udvidede åbningstider for offentlige gæster i de lukkede/ubenyttede bassiner.

5. Konklusion og anbefaling

Den nuværende administrative fortolkning af principperne fra 2002 er forældet og fører til en suboptimal udnyttelse af Kildeskovshallens faciliteter. Den bevægelige bro i 50m bassinet har aldrig været benyttet i offentlig åbningstid, hvilket ikke blot har forhindret en optimal udnyttelse af vandkapaciteten, men også har medført løbende, unødvendige vedligeholdelsesomkostninger og resulteret i, at broen nu er defekt og ubrugelig. Samtidig betaler kommunen for dobbeltbemanding af livreddere i de tidsrum, hvor foreningerne selv stiller med certificerede livreddere. Disse forhold er hverken i fuld overensstemmelse med Folkeoplysningslovens prioritering af aktiviteter for børn og unge eller med Gentofte Kommunes egne politiske ambitioner om at nytænke og optimere facilitetsudnyttelsen.

Den foreslåede model imødekommer alle relevante hensyn:

- 4 Offentligheden bevarer adgang i morgentimerne, formiddagen og tidlig eftermiddag, samt har fuld adgang i weekenden efter kl. 10.00.
- 5 Foreningerne får sammenhængende, uforstyrret vandtid i "prime time" i 50m bassinet og hele anlægget på udvalgte dage, med mulighed for at benytte broen til yderligere opdeling.
- 6 Kommunen kan realisere en driftsbesparelse på **580.000 kr.** årligt alene på livredderbemanding ved at lade foreningernes egne certificerede livreddere varetage opsynet i dedikerede foreningstider. Dertil kommer besparelser på knap **400.000 kr.** ved at indføre digitale adgangsløsninger.
- 7 Folkesundheden og foreningslivet styrkes, idet foreningerne får bedre rammer til at tilbyde kvalitetssvømning til børn og unge, herunder bedre vilkår for at udvikle nye fleksible ungdomstilbud samt specialiserede tilbud som parasvømning.

Det anbefales, at Kommunalbestyrelsen opdaterer retningslinjerne for vandfordeling i Kildeskovshallen med udgangspunkt i ovenstående model, og at der indgås en formel aftale med de berørte foreninger om livredderansvar i foreningstiden.

Referencer

- [1] Fritidsafdelingen, Gentofte Kommune. (Januar 2002). Overordnede principper for fordeling af tid i svømmehallen. Behandlet i Haludvalget den 22/1 2002.
- [2] SvømKBH, Københavns Kommune. Krav til den ansvarlige i klub- og foreningstid. Hentet fra: <https://svoemkbh.kk.dk/praktisk/krav-til-den-ansvarlige-i-klub-og-foreningstid> [3]
- Gentofte Kommune. (2017). Idræts- og bevægelsespolitik 2017–2029. Hentet fra: <https://gentofte.dk/det-lokale-demokrati/budget-planer-og-politikker/planer-politikker-og-indsatser/kultur-idraets-og-fritidstilbud-for-alle/idraets-og-bevaegelsespolitik/> [4]
- Retsinformation. (2018). Bekendtgørelse af lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven), LBK nr. 1115 af 31/08/2018. Hentet fra: <https://retsinformation.dk/eli/lt/2018/1115> [5]
- FOA – Fag og Arbejde. (2025). Løn – badepersonale. Hentet fra: <https://www.foa.dk/om-foa/sektorer/service-kost-teknik-beredskab/min-faggruppe/badepersonale/loen> [6]
- Lyngby-Taarbæk Kommune. Åbningstider i Lyngby Svømmehal. Hentet fra: <https://www.lyngbyidraetsby.ltk.dk/svoemmehal/aabningstider-i-lyngby-svoemmehal> [7]
- Gladsaxe Kommune. Åbningstider for Gladsaxe Svømmehal. Hentet fra: <https://idraet.gladsaxe.dk/idraetsanlaeg/gladsaxe-svoemmehal/aabningstider-for-gladsaxe-svoemmehal> [8]
- Frederiksberg Kommune. 25 meter-bassin - Frederiksberg Svømmehal. Hentet fra: <https://frederiksbergbadene.frederiksberg.dk/frederiksberg-svoemmehal/faciliteter/25-meter-bassin>